

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2016
Senát I

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 578/2016
populárny názov	Zamietnutie návrhu na nariadenie návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 41 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 41 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) z 29. marca 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), ktorým krajský súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) z 27. októbra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“), ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na nariadenie návratu jeho maloletého syna do krajiny obvyklého pobytu Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. K porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd pojednával v neprítomnosti vedľajšieho účastníka – Rady pre práva dieťaťa, čím jej odňal možnosť konať pred súdom, okresný súd nedoručil sťažovateľovi charakteristiku maloletého zo základnej školy a vyjadrenie maloletého vykonané prostredníctvom psychológa referátu poradensko-psychologických služieb, čím odňal sťažovateľovi konať pred súdom, okresný súd nevykonal dôkaz, ktorý navrhol sťažovateľ, a to znalecký posudok z odboru klinickej psychológie, ktorým malo byť zistené, či je maloletý dostatočne zrelý na vyjadrenie svojho názoru, a tiež nedostatočným zistením skutkového stavu a nesprávnym právnym posúdením veci.
z odôvodnenia	K námietke sťažovateľa, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom nedoručením relevantných listinných dôkazov, ústavný súd uvádza, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená

na základe princípu subsidiarity, z čoho vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím mu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie. V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený napadnúť uznesenie krajského súdu dovolaním, v ktorom mal možnosť namietať odňatie možnosti konať pred súdom. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich práv tým, že okresný súd konal v neprítomnosti vedľajšieho účastníka – Rady pre práva dieťaťa, ústavný súd konštatuje, že už zo samotného tvrdenia sťažovateľa, že Rade pre práva dieťaťa týmto konaním všeobecného súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, je zrejmé, že malo ísť o porušenie práv vedľajšieho účastníka, a nie práv sťažovateľa, čo vylučuje akúkoľvek možnosť, aby takýmto postupom okresného súdu, resp. krajského súdu bolo zasiahnuté do označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a odôvodnenia uznesenia okresného súdu, na ktoré nemožno nazerať izolovane a ktoré podľa judikatúry ústavného súdu tvoria jeden celok, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je odôvodnené dostatočným spôsobom. Krajský súd sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami sťažovateľa, ktoré sú v podstate totožné so sťažnosťou doručenu ústavnému súdu, relevantným ústavne akceptovateľným spôsobom.

Dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu, cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Ústavný súd osobitne k námietke sťažovateľa týkajúcej sa nevykonania navrhnutého dôkazu – znaleckého posudku pre účely zrelosti maloletého zdôrazňuje, že okresný súd vo svojom uznesení postupoval v intenciách už uvedeného, keď jasne a zrozumiteľne zdôvodnil, prečo nepovažuje za účelné a hospodárne nariadenie znaleckého dokazovania. Krajský súd navyše podrobne odkázal na vyjadrenie maloletého, z ktorého je názor maloletého zrejmý. Pokiaľ teda okresný súd, resp. krajský súd riadne odôvodnili, prečo odmietli vykonať navrhovaný dôkaz, neporušili tým základné práva sťažovateľa.

Podľa názoru ústavného súdu okresný súd aj krajský súd vzali pri svojom rozhodovaní o návrhu sťažovateľa do úvahy najlepší záujem maloletého v čase rozhodovania. Pri rozhodovaní vychádzali okresný súd aj krajský súd nielen zo skutočností, že v dôsledku plynutia času sa maloletý zžil s prostredím, v ktorom žije, ale tiež z ďalších skutočností, a to zo sociálnej situácie matky a sťažovateľa, ich pracovného času a schopnosti zabezpečiť starostlivosť o maloletého, možnosti bývania maloletého, športových aktivít maloletého, vzťahu k matke a k sťažovateľovi a tiež osobitne z okolností, ktoré predchádzali príchodu maloletého s matkou na územie Slovenskej republiky, keď maloleté dieťa bolo už takmer rok pred jeho premiestnením na územie Slovenskej republiky na základe vzájomnej dohody rodičov v osobnej starostlivosti matky mimo miesta bydliska sťažovateľa. Ústavný súd osobitne poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ napriek tvrdenej možnosti usporiadať si svoje pracovné záležitosti

	<p>tak, aby sa mohol o maloletého osobne starať, sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo v roku 2015 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, a s maloletým sa v roku 2015 stretol iba dvakrát na obdobie niekoľkých dní. Vzhľadom na okolnosti preskúmvanej veci možno konštatovať, že k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru</p> <p>Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie krajského súdu a ani doba trvania konania pred všeobecnými súdmi nezasahujú do práva na súkromný a rodinný život podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a ani do práva rodičov na starostlivosť o dieťa a jeho výchovu podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, keďže sťažovateľa napadnuté uznesenie krajského súdu nevylučuje zo styku a zo starostlivosti o maloleté dieťa ani mu nebráni dieťa vychovávať. Ústavný súd zároveň považuje opätovne za potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že počas obdobia roka 2015 sa sťažovateľ s maloletým stretol osobne iba 2-krát na niekoľko dní. Teda je zrejmé, že sťažovateľ napriek tvrdenému porušeniu svojich práv tieto svoje práva v plnej možnej miere nevyužíva. Zároveň ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že skutočnosť, že maloletý sa v dôsledku plynutia času zžil s prostredím, v ktorom žije, nebol jediným dôvodom, prečo bol návrh sťažovateľa na navrátenie maloletého do miesta obvyklého pobytu zamietnutý, čo jasne a zrozumiteľne vyplýva z napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu, pričom nie je možné tiež opomenúť skutočnosť, že sťažovateľ podal návrh na okresnom súde až viac ako 5 mesiacov potom, ako bol maloletý premiestnený na územie Slovenskej republiky. Ústavný súd sťažnosť aj vo zvyšnej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: mutatis mutandis I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06, mutatis mutandis I. ÚS 78/99, I. ÚS 36/96, IV. ÚS 77/02, II. ÚS 78/05, I. ÚS 241/07, II. ÚS 410/06, mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05, I. ÚS 66/98, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06</p> <p>ESJP: Garcia Ruiz c. Španielsku z 21.1.1999, Georiadis c. Grécko z 29.5.1997, Higgins c. Francúzsko z 19.2.1998, Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>Maloletý - obvyklý pobyt Maloletý - záujem dieťaťa</p>

spisová značka	I. ÚS 579/2016
populárny názov	Námietka porušenia práv v súvislosti s nedoručením písomného prekladu rozsudku súdu
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	21.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Ústavný súd konštatuje, že § 18 Občianskeho súdneho poriadku predstavuje jednu z právnych garancií súdnej ochrany subjektívnych práv, pričom používanie materinského jazyka, resp. jazyka, ktorému účastník konania rozumie, je naplnením princípu rovnosti účastníkov konania, ktorý vyplýva z čl. 47 ods. 3 ústavy.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 46 ods. 1

	<p>a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 25. mája 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že 9. decembra 2015 sa na Krajskom súde v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) konalo pojednávanie vo veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica (ďalej len „žalovaný“) o administratívnom vyhostení sťažovateľa, na ktorom bol prítomný aj tlmočník ustanovený krajským súdom, keďže sťažovateľ ako žalobca v predmetnej veci neovládal slovenský jazyk a na ktorom bol po ukončení dokazovania vyhlásený rozsudok vo veci samej. Dňa 20. januára 2016 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený rozsudok krajského súdu v slovenskom jazyku bez prekladu do anglického jazyka napriek tomu, že 22. decembra 2015 sťažovateľ o doručenie prekladu predmetného rozsudku krajského súdu vyhláseného na pojednávaní 9. decembra 2015 požiadal. Uznesenie krajského súdu z 8. februára 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), ktorým rozhodol vo veci žiadosti o doručenie písomného prekladu svojho rozhodnutia tak, že žiadosti sťažovateľa nevyhovelo, bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené 15. februára 2016. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu odvolanie. Dňa 24. júna 2016 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené uznesenie najvyššieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľa, že v právnej veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 12. augusta 2015 o administratívnom vyhostení sťažovateľa (v ktorej je žalobcom) nebolo vyhovené jeho žiadosti o doručenie meritórneho rozhodnutia krajského súdu v anglickom jazyku. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím potvrdil uznesenie krajského súdu o nevyhovení žiadosti sťažovateľa o doručenie písomného prekladu meritórneho rozhodnutia. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že podstatou jeho námietok je porušenie jeho základného práva na rovnosť účastníkov konania, ako aj základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ktoré mu mali byť obmedzené tým, že najvyšší súd arbitrárnym spôsobom aplikoval § 18 OSP, ktorý predstavuje pozitívnu povinnosť všeobecného súdu zabezpečiť účastníkom konania rovnaké možnosti v súdnom konaní. Sťažovateľ bol nedoručením prekladu rozsudku krajského súdu v nevýhodnejšom postavení ako orgán verejnej správy, proti ktorému žaloba smerovala. Označené práva sťažovateľa boli porušené aj tým, že mu bolo zabránené, aby sa náležite rozhodol o podaní/nepodaní opravného prostriedku proti rozsudku krajského súdu z dôvodu, že mu nerozumel. Najvyšší súd tiež porušil princíp právnej istoty, keďže v napadnutom rozhodnutí sa náležite nevysporiadal s judikatúrou všeobecných súdov v obdobných a analogických veciach a neposkytol sťažovateľovi odpoveď na zásadné právne otázky, čím je jeho rozhodnutie nedostatočne a nezrozumiteľne odôvodnené.</p> <p>Z príloh sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd v napadnutom uznesení, ktorým potvrdil rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení žiadosti sťažovateľa o doručenie prekladu meritórneho rozhodnutia, uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uznesenia krajského súdu, na ktoré poukázal a konštatoval správnosť jeho záverov. Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľ podstate konania v jeho právnej veci porozumel, čomu nasvedčuje skutočnosť, že odvolanie proti rozsudku krajského súdu nepodal (sťažovateľ bol v konaní úspešný, keďže krajský súd rozhodol o zrušení rozhodnutia žalovaného o administratívnom vyhostení sťažovateľa) a v konaní bol zastúpený právnu zástupkyňou ovládajúcou anglický jazyk.</p> <p>Po preskúmaní odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu ústavný súd zistil, že obidva súdy sa zrozumiteľným a dostatočným spôsobom vysporiadali s podstatnou námietkou sťažovateľa, predmetom ktorej bolo tvrdenie o porušení práva na rovnosť účastníkov konania v súvislosti s nedoručením písomného prekladu rozsudku krajského súdu. Obidva súdy zaujali k nastolenému problému totožný názor, a teda, že sťažovateľovi ako štátnemu občanovi Nigérie bol v konaní zabezpečený tlmočník z jazyka anglického, ktorý bol prítomný na pojednávaní, na ktorom bolo vyhlásené meritórne rozhodnutie. Uvedeným postupom krajský súd podľa</p>

	<p>názoru najvyššieho súdu zabezpečil sťažovateľovi možnosť adekvátne, efektívne a účelne uplatňovať svoje práva v jazyku, ktorému rozumie.</p> <p>Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa konštatuje, že § 18 OSP predstavuje jednu z právnych garancií súdnej ochrany subjektívnych práv, pričom používanie materinského jazyka, resp. jazyka, ktorému účastník konania rozumie, je naplnením princípu rovnosti účastníkov konania, ktorý vyplýva z čl. 47 ods. 3 ústavy. Uplatnenie tohto práva v súdnej praxi najčastejšie vyvoláva potrebu zabezpečiť prítomnosť tlmočníka v konaní. Ústavný súd považuje zohľadňujúc všetky okolnosti danej veci za dostatočné na zachovanie označených práv sťažovateľa, že v súdnom konaní bol rozhodnutím krajského súdu zabezpečený tlmočník, prostredníctvom ktorého bol sťažovateľ oboznámený s priebehom pojednávania, ako aj s rozhodnutím vo veci samej a jeho stručným odôvodnením, ako aj skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľa bol schopný komunikovať v jazyku sťažovateľa, ako aj v jazyku konajúceho súdu. Podľa názoru ústavného súdu nedoručenie písomného prekladu rozsudku krajského súdu v danom prípade nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi zjavne nevýhodnejšie postavenie v súdnom konaní oproti žalovanému orgánu verejnej správy, ktoré by dosahovalo intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.</p> <p>Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 188/2008, na ktoré sťažovateľ poukazuje, ústavný súd dodáva, že v danom prípade išlo o posúdenie splnenia poučovacej povinnosti všeobecným súdom o práve účastníka konania konať pred súdom v jeho materinskom jazyku, pričom jeho dovolanie bolo odmietnuté. Predmetné rozhodnutie teda vychádzalo z odlišného právneho hodnotenia, ako to je v prípade sťažovateľa.</p> <p>Ako účelovú považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľa, že mu nedoručením prekladu rozsudku krajského súdu bolo zabránené rozhodnúť sa, či podá alebo nepodá riadny opravný prostriedok. Zo sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ bol v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení úspešný, odvolanie proti rozsudku krajského súdu nepodal, teda výsledku súdneho konania pred krajským súdom jednoznačne porozumel.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy je potrebné uviesť, že jeho aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 a 47 ods. 3 ústavy). Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy je v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu zjavne neopodstatnená, a preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04, II. ÚS 78/05, II. ÚS 76/07
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, § 18
kľúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na tlmočníka v konaní práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na rovnosť účastníkov v konaní doručenie, doručovanie

spisová značka	I. ÚS 597/2016
populárny názov	Žaloba proti nečinnosti orgánu verejnej správy
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí

dátum rozhodnutia	05.10.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 22. októbra 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“).</p> <p>Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala krajskému súdu žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému – Okresnému úradu Bratislava, katastrálny odbor (ďalej len „okresný úrad“) konať a rozhodnúť v ním vedenej veci.</p> <p>Predmetom konania vedeného okresným úradom bolo konanie o návrhu sťažovateľky ako správkyne bytov v bytovom dome na vykonanie záznamu zákonného záložného práva k bytom a nebytovým priestorom v bytovom dome v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov podľa § 15 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „bytový zákon“). Okresný úrad návrh sťažovateľky vybavil oznámením o nevykonaní záznamu z dôvodu nesplnenia podmienok pre jeho vykonanie. Sťažovateľkou namietaná nečinnosť okresného úradu v označenom konaní mala spočívať v tom, že o nevykonaní záznamu okresný úrad nerozhodol (nevydal rozhodnutie), len oznámil nevykonanie záznamu.</p> <p>Krajský súd o žalobe sťažovateľky rozhodol napadnutým uznesením, ktorým žalobu zamietol z dôvodu, že sťažovateľkou namietanú nečinnosť okresného úradu nezistil.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z hľadiska ústavnej udržateľnosti jeho záverov, resp. z hľadiska dostatočného odôvodnenia v príčinnej súvislosti s namietaným porušením sťažovateľkou označených práv a konštatuje, že krajský súd sa relevantne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými v danej veci a svoje závery dostatočne odôvodnil.</p> <p>Podstatnou právnou otázkou v posudzovanej veci bolo, či postup okresného úradu (ako orgánu verejnej správy) v konaní o návrhu sťažovateľky na vykonanie záznamu zákonného záložného práva podľa bytového zákona mohol byť kvalifikovaný ako postup vyznačujúci sa nečinnosťou z dôvodu, že okresný úrad návrh sťažovateľky vybavil oznámením o nevykonaní navrhovaného záznamu a vo veci nevydával rozhodnutie.</p> <p>Pokiaľ sťažovateľka argumentuje, že bolo namieste, aby okresný úrad vo veci vydal rozhodnutie (a keďže ho nevydal, bol nečinný), ústavný súd túto jej argumentáciu nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť závery krajského súdu v napadnutom uznesení. Ústavný súd sa nestotožnil ani s tou časťou argumentácie sťažovateľky, v ktorej namieta, že závery krajského súdu boli nedostatočne odôvodnené, keďže v nich krajský súd dostatočne nereagoval na žalobné argumenty sťažovateľky v už označenej podstatnej právnej otázke.</p> <p>Krajský súd tým, že neustálil nečinnosť okresného úradu, si v podstate osvojil závery okresného úradu, ktorý aj pri vybavení opakovanej sťažnosti sťažovateľky na postup okresného úradu zo 4. novembra 2014 podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov zdôraznil, že podľa § 34 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastrí</p>

	<p>nehnutelností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov sa na vykonanie záznamu nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, a preto aj s poukazom na postup pri vykonávaní záznamov do katastra nehnuteľností ustanovený v § 36 a § 37 katastrálneho zákona o nevykonaní záznamu z dôvodu nesplnenia podmienok pre jeho vykonanie okresný úrad rozhodnutie nevydáva, len nevykonanie oznámi navrhovateľovi.</p> <p>Ústavný súd poznamenáva, že predmetom skúmania krajského súdu v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy nemohlo byť ani nebolo posudzovanie samotnej správnosti záverov okresného úradu (v merite veci) v otázke, či podmienky vykonania záznamu zákonného záložného práva podľa bytového zákona boli alebo neboli splnené, a preto meritum veci nie je predmetom posudzovania ani pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu.</p> <p>Napadnuté uznesenie krajského súdu nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neopodstatnenosti, a preto nie je daný dôvod na zásah ústavného súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 88/01, I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00, m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04, m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05</p> <p>ESELP: Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, § 250t ods. 1</p> <p>zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, § 36 a § 37</p>
klúčové slová	<p>kataster nehnuteľností - záznam</p> <p>správne súdnictvo - konanie proti nečinnosti</p>

spisová značka	I. ÚS 622/2016
populárny názov	Námietka premlčania exekvovanej pohľadávky
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	05.10.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Z ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka je a contrario zrejmé, že ak sa účastník konania, v ktorom sa voči nemu uplatňuje premlčaná pohľadávka tohto premlčania, nedovolá, resp. nevznesie námietku premlčania v rámci svojej obrany, tak potom niet zákonnej prekážky, aby súd nemohol oprávnenému priznať právo aj na inak premlčanú pohľadávku, pričom túto nedbanlivosť povinného, úlohou ktorého je predovšetkým dbať o ochranu svojich opráv a ktorý či už vedome alebo nevedomky námietku premlčania nevzniesol do právoplatného skončenia konania, t. j. do právoplatnosti rozsudku, ktorým bola táto hoc aj premlčaná pohľadávka oprávnenému priznaná, nie je možné suplovať a dodatočne naprávať v principiálne i účelom odlišnom exekučnom konaní.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) z 11. januára 2016 a zo 4. apríla 2016.

	<p>Zo sťažnosti vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom okresným súdom sa oprávnený z exekúcie domáha proti sťažovateľovi ako povinnému z exekúcie zaplattenia peňažnej sumy s prísl. na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku okresného súdu z 11. júna 2013 (ďalej len „exekučný titul“) z titulu podlžnosti sťažovateľa na neuhradených faktúrach za dodávku plynu. V začatom exekučnom konaní na podklade označeného exekučného titulu sa sťažovateľ domáhal odkladu a zastavenia exekúcie, čo odôvodnil tým, že voči nemu exekvovaná pohľadávka bola v čase začatia konania, ktorého výsledkom bolo vydanie rozsudku z 11. júna 2013, už v časti premlčaná. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom z 11. januára 2016 návrh sťažovateľa na odklad exekúcie, ako aj jeho návrh na jej zastavenie v celom rozsahu zamietol. Uvedené rozhodnutie bolo z dôvodu odvolania podaného sťažovateľom verifikované aj uznesením okresného súdu zo 4. apríla 2016, ktorým boli rovnako návrhy sťažovateľa na odklad exekúcie a na jej zastavenie zamietnuté.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému uzneseniu z 11. januára 2016</p> <p>Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta v príčinnej súvislosti s uznesením okresného súdu z 11. januára 2016, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv, pričom sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom označeného uznesenia, a to využitím odvolania proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom, ktoré sťažovateľ aj využil. Na základe sťažovateľom podaného odvolania sa zákonný sudca okresného súdu v rozsahu svojho preskúmacieho oprávnenia musel v podstate vyrovnáť s rovnakými argumentmi, aké sťažovateľ proti rozhodnutiu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.</p> <p>Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti, ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.</p> <p>K namietanému uzneseniu zo 4. apríla 2016</p> <p>Namietané porušenie svojich práv v príčinnej súvislosti s uznesením okresného súdu zo 4. apríla 2016 sťažovateľ argumentačne odôvodnil tým, že okresný súd sa v tomto uznesení vôbec nevysporiadal s jeho odvolacou námietkou, podľa ktorej exekúcia pohľadávky priznanej oprávnenému z exekúcie právoplatným a vykonateľným exekučným titulom je neprípustná a musí byť zastavená, pretože táto exekvovaná pohľadávka mala byť premlčaná už v čase začatia konania, z ktorého vzišiel exekučný titul.</p> <p>Z napadnutého uznesenia zo 4. apríla 2016 je zrejmé, že okresný súd v prvom rade sťažovateľovi zrozumiteľne vysvetlil rozdiel medzi súdnym konaním, ktorého výsledkom bolo vydanie exekučného titulu na jednej strane a do výsledkov ktorého exekučný súd nie je oprávnený zasahovať ani ich meniť, pretože nie je opravnou inštanciou, ktorá by mala v právomoci naprávať prípadné pochybenia a krivdy v tomto konaní, a na strane druhej medzi exekučným konaním, ktoré je samostatným typom konania a jeho predmetom je len nútený výkon právoplatného a vykonateľného, t. j. v exekučnom konaní už nemenného exekučného titulu. Ak sa sťažovateľ domnieval, že v konaní, výsledkom ktorého bol exekučný titul, boli v dôsledku prípadného nezákonného postupu okresného súdu porušené jeho práva (napr. v súvislosti s nedostatočným zisťovaním jeho pobytu a pod.), mal sa v zákonom ustanovenej lehote v konaní pred ústavným súdom domáhať prieskumu rozsudku z tohto konania, a nie v rámci exekučného konania, v ktorého právomoci takáto kompetencia nie je.</p> <p>Z citovaného uznesenia okresného súdu taktiež vyplýva, že sa nezakladá na pravde tvrdenie sťažovateľa, žeby sa okresný súd vôbec nevysporadúval s jeho odvolacou námietkou o premlčaní exekvovanej pohľadávky. Práve naopak, okresný súd poukázal, ktoré z ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 110 ods. 1) je jedine príslušné na posúdenie premlčania súdom už právoplatne prisúdenej pohľadávky (podľa ktorého je premlčacia lehota 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť), čím v konečnom dôsledku v kontexte s vysvetlením rozdielu medzi súdnym konaním o exekučnom titule na jednej strane</p>

	<p>a exekučným konaním ako takým na strane druhej dal sťažovateľovi odpoveď na otázku, prečo nemožno na už právoplatne priznanú pohľadávku spätne v exekučnom konaní aplikovať ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka o trojročnej premlčacej dobe, tak ako sa toho domáha sťažovateľ.</p> <p>Z ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka je a contrario zrejmé, že ak sa účastník konania, v ktorom sa voči nemu uplatňuje premlčaná pohľadávka tohto premlčania, nedovolá, resp. nevzniesie námietku premlčania v rámci svojej obrany, tak potom niet zákonnej prekážky, aby súd nemohol oprávnenému priznať právo aj na inak premlčanú pohľadávku, pričom túto nedbanlivosť povinného, úlohou ktorého je predovšetkým dbať o ochranu svojich opráv („vigilantibus iura scripta sunt“ – bdelym prináležia práva) a ktorý či už vedome alebo nevedomky námietku premlčania nevzniesol do právoplatného skončenia konania, t. j. do právoplatnosti rozsudku, ktorým bola táto hoc aj premlčaná pohľadávka oprávnenému priznaná, nie je možné suplovať a dodatočne naprávať v principiálne i účelom odlišnom exekučnom konaní.</p> <p>Vzhľadom na uvedené podľa ústavného súdu nemožno v závere okresného súdu v napádanom uznesení zo 4. apríla 2016 vyčítať rozporuplnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť tohto uznesenia.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 100 ods. 1
klúčové slová	Exekúcia - exekučné konanie Premlčanie - premlčanie v občianskom práve

spisová značka	I. ÚS 631/2016
populárny názov	Námietka porušenia práv postupom súdu pri vyznačovaní doložky právoplatnosti na uznesení
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.10.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 142 ods. 3
analytická právna veta	Doložka právoplatnosti je úradným osvedčením o právnej skutočnosti, ktorou je nadobudnutie právnej moci rozhodnutia, a svedčí jej prezumpcia správnosti. Pokiaľ sťažovateľ po siedmich rokoch od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia krajského súdu začal vyvíjať iniciatívu na zistenie skutočností preukazujúcich nesprávny postup krajského súdu pri vyznačovaní doložky právoplatnosti na predmetnom rozhodnutí v dôsledku nenaplnenia podmienok zákonného spôsobu doručovania a v tejto súvislosti namieta porušenie ním označených práv, javia sa jeho tvrdenia ako účelové a rozporné.
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 5. decembra 2008 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ako aj postupom krajského súdu v konkurznom konaní pri vyznačovaní doložky právoplatnosti na napadnutom uznesení (ďalej len „napadnutý postup“).
	Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že dňa 30. júna 1999 bolo krajským súdom vydané uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok sťažovateľa. Podľa sťažovateľa ustanovený správca konkurznej podstaty sa od vymenovania

	<p>do funkcie správcu nevenoval agende sťažovateľa so starostlivosťou riadneho hospodára a jeho konanie poškodilo sťažovateľa na jeho majetkových právach. Krajský súd 5. decembra 2008 vydal uznesenie o odvolaní ustanoveného správcu konkurznej podstaty z tejto funkcie a za správcu konkurznej podstaty v predmetnom konaní bola ustanovená nová správkynia konkurznej podstaty. Uznesenie o jej vymenovaní malo nadobudnúť právoplatnosť a účinnosť 13. januára 2009. Uznesenie krajského súdu z 5. decembra 2008 nebolo podľa názoru sťažovateľa odvolanému správcovi konkurznej podstaty riadne doručené, keďže v Bratislave súdnu zásielku prevzala neznáma osoba. Krajský súd napriek uvedenému vyznačil na napadnutom uznesení právoplatnosť. Sťažovateľ 27. augusta 2015 požiadal krajský súd o reparáciu existujúceho nezákonného stavu a nadväzne 3. septembra 2015 o výmaz doložky právoplatnosti z napadnutého uznesenia. Predmetná žiadosť bola krajským súdom 17. septembra 2015 odmietnutá s tým, že opravný prostriedok nie je k dispozícii, resp. nebol pripustený.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté uznesenie krajského súdu z 5. decembra 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. januára 2009, bolo uverejnené v Obchodnom vestníku z 12. decembra 2008. Sťažovateľ odvíja splnenie dvojmesačnej zákonnej lehoty na podanie sťažnosti od subjektívnych okolností (jeho rozhodnutia nazrieť do spisu advokáta – prvého správcu konkurznej podstaty vedeného ministerstvom až v auguste 2015, z ktorého sa dozvedel skutočností o adrese prvého správcu konkurznej podstaty), teda až po uplynutí siedmich rokov od vydania napadnutého uznesenia krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu z hľadiska plynutia lehoty na podanie sťažnosti zostáva ako relevantný dátum pre posúdenie včasnosti podania sťažnosti dátum uverejnenia uznesenia krajského súdu v Obchodnom vestníku z 12. decembra 2008, z čoho jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ sa ochrany svojich označených práv domáha zjavne až po uplynutí zákonnej lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú. V súvislosti so sťažovateľom namietaným postupom krajského súdu, ktorý po oznámení skutočností o nesplnení podmienok nadobudnutia právoplatnosti na uznesení krajského súdu z 5. decembra 2008 odmietol v oznámení zo 17. septembra 2015 vymazať doložku právoplatnosti na základe návrhu sťažovateľa, ústavný súd dodáva, že doložka právoplatnosti je úradným osvedčením o právnej skutočnosti, ktorou je nadobudnutie právnej moci rozhodnutia, a svedčí jej prezumpcia správnosti. Pokiaľ sťažovateľ po siedmich rokoch od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia krajského súdu začal vyvíjať iniciatívu na zistenie skutočností preukazujúcich nesprávny postup krajského súdu pri vyznačovaní doložky právoplatnosti na predmetnom rozhodnutí v dôsledku nenaplnenia podmienok zákonného spôsobu doručovania a v tejto súvislosti namieta porušenie ním označených práv, javia sa jeho tvrdenia ako účelové a rozporné, najmä pokiaľ v jeho konkurznej veci je v súčasnosti ustanovený už v poradí piaty správca konkurznej podstaty. Ústavný súd ďalej konštatuje, že vyznačenie doložky právoplatnosti na rozhodnutí, ktoré nie je právoplatné (za predpokladu pravdivosti skutočností tvrdených sťažovateľom), je potrebné posudzovať ako nesprávny úradný postup krajského súdu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého štát zodpovedá za škodu (sťažovateľ tvrdí, že došlo k zásahu do jeho majetkových práv), ak v príčinnej súvislosti s uvedeným nesprávnym úradným postupom k takej škode došlo, a preto v danej veci nie je daná právomoc ústavného súdu. Ústavný súd tiež poznamenáva, že sťažovateľom označený čl. 142 ods. 3 ústavy síce ukladá súdom povinnosť vyhlasovať rozsudky verejne a v mene Slovenskej republiky a porušenie tejto povinnosti zakladá porušenie základného práva fyzických a právnických osôb na spravodlivé konanie, z označeného ustanovenia nevyplýva základné právo alebo sloboda, ktorých porušenie by bolo možné priamo namietat', resp. domáhať sa ich ochrany. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť. Ústavný súd ďalej dodáva, že sťažovateľ bližšie nešpecifikoval, ktoré základné</p>

	právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy malo byť porušené napadnutým uznesením krajského súdu, resp. napadnutým postupom krajského súdu, ani z odôvodnenia sťažnosti žiadne relevantné tvrdenia o porušení tohto článku ústavy krajským súdom nevyplývajú. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd SR: I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02, IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010
súvisiace právne predpisy	zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu - právo na spravodlivý proces právoplatnosť - doložka právnej moci

Nález - prietahy:

spisová značka	I. ÚS 51/2016
populárny názov	Prietahy v konaní
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	21.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Požiadavka na konanie bez zbytočných prietahov v konaní v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti.
skutkový stav a základné fakty	V napadnutom konaní, ktoré začalo na základe návrhu doručeného okresnému súdu 6. apríla 2011, sa sťažovateľ domáhal proti bývalému advokátovi ako žalovanému zaplatať peňažnej sumy s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym postupom pri poskytovaní právnej pomoci sťažovateľovi.
z odôvodnenia	Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť vecí, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade. 1. Posúdením napadnutého konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nebolo po právnej stránke zložitá – jeho predmetom bol nárok na zaplatať peňažnej sumy z titulu náhrady škody, ktorá mala byť sťažovateľovi spôsobená pri výkone advokácie žalovaným. Určitý stupeň faktickej zložitosti mohol súvisieť s potrebou ustanovenia opatrovníka žalovanému a po smrti žalovaného, ku ktorej došlo v priebehu konania, s potrebou zisťovania stavu dedičského konania a okruhu dedičov. 2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd zistil, že aj sťažovateľ prispel svojím správaním k celkovej dĺžke napadnutého konania, na čo poukázal aj okresný súd vo svojom vyjadrení. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na nekonzistentný postup sťažovateľa,

	<p>ktorý sa po podaní žaloby vehementne domáhal nariadenia termínu pojednávania a následne opakovane žiadal okresný súd o odročenie nariadených pojednávanií, ktoré museli byť z tohto dôvodu zrušené, resp. odročované pre neprítomnosť sťažovateľa. Ústavný súd tiež pripomína, že predpokladom plynulého postupu všeobecného súdu v konaní je predovšetkým podanie perfektného návrhu. Sťažovateľ aj napriek svojmu kvalifikovanému zastúpeniu v napadnutom konaní žalobou uplatnený nárok dostatočne nepreukázal, v žalobe neoznačil dôkazné prostriedky, čím si nesplnil povinnosť ustanovenú v § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd preto musel opakovane vyzývať sťažovateľa na preukázanie jeho skutkových tvrdení, na označenie dôkazov, resp. zabezpečiť dôkazy v priebehu konania, ktoré si sťažovateľ mohol zabezpečiť sám už pred podaním žaloby. Napokon, stav dôkaznej núdze sťažovateľa v napadnutom konaní vyústil až do späťvzatia žaloby. V tejto súvislosti už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti.</p> <p>Sťažovateľ prispel k predĺženiu konania aj nedôsledným rešpektovaním pokynov súdu. Uvedené skutočnosti nepochybne mali dopad na celkovú dĺžku trvania konania, na čo ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu, pričom z prehľadu procesných úkonov v napadnutom konaní zistil jeho nečinnosť v trvaní 6 mesiacov. Uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Komárno v konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>2. Sťažovateľovi finančné zadosťučinenie nepriznal.</u></p> <p><u>3. Sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, mutatis mutandis II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02, I. ÚS 41/02, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, II. ÚS 10/01
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	náhrada škody (ujma) - majetková ujma prietahy v konaní

spisová značka	I. ÚS 361/2016
populárny názov	Prietahy v konaní
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.09.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd sa nestotožňuje s pokusom okresného súdu zbaviť sa zodpovednosti za plynulosť konania formálnym poukázaním na nemožnosť pripojiť ním vyžiadané spisy z dôvodu, že sa nachádzali na odvolacom súde, resp. z dôvodu vykonávania procesných úkonov v predmetných konaniach a je toho názoru, že technické problémy súvisiace s obstarávaním predmetných súvisiacich spisov bolo možné riešiť dostupným a zároveň efektívnym spôsobom.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka je v procesnom postavení žalobkyne účastníčkou napadnutého kompenzačného konania, v ktorom sa na základe žaloby podanej okresnému súdu 1. marca 2011 domáha voči žalovanému náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu

	spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ku ktorej došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora.
z odôvodnenia	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Posúdením napadnutého konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitá – ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Na zložitost' napadnutého konania nepoukázala ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti. Napokon uvedený aspekt konania sa v doterajšom postupe okresného súdu nemal ani možnosť prejavit', keďže okresný súd dosiaľ nepristúpil k meritórnemu posúdeniu veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ľarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietáhom. V súvislosti s obranou okresného súdu spočívajúcou v tvrdení, že k celkovej dĺžke konania prispeli aj samotní účastníci konania, ústavný súd konštatuje, že čo sa týka správania sťažovateľky, takéto tvrdenie neobstojí, keďže okresný súd sa v doterajšom priebehu konania zaoberal len procesným návrhom sťažovateľky, ktorým vzala čiastočne žalobu späť.</p> <p>3. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní, pričom z prehľadu procesných úkonov zistil v postupe okresného súdu nielen nečinnost', ale aj neefektívnu činnost'. Okresný súd bol v predmetnej veci opakovane nečinný v období od 3. augusta 2011 do 4. júna 2012 (10 mesiacov), od 14. mája 2013 do 9. decembra 2013 (6 mesiacov), od 3. júna 2014 do 27. januára 2015 (7 mesiacov) a od 6. augusta 2015 do 1. júla 2016 (11 mesiacov). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.</p> <p>Neefektívnost' postupu okresného súdu v napadnutom konaní sa prejavila pri obstaraní súvisiacich spisových materiálov potrebných pre účely vedeného konania (posúdenia otázky litispendencie). Ústavný súd sa nestotožňuje s pokusom okresného súdu zbavit' sa zodpovednosti za plynulosť konania formálnym poukázaním na nemožnosť pripojiť ním vyžiadané spisy z dôvodu, že sa nachádzali na odvolacom súde, resp. z dôvodu vykonávania procesných úkonov v predmetných konaniach. Ústavný súd je toho názoru, že technické problémy súvisiace s obstarávaním predmetných súvisiacich spisov bolo možné riešiť dostupným a zároveň efektívnym spôsobom. K nazretiu do predmetných spisov a k obstaraniu potrebných kópií bolo potrebné sťažovateľku vyzvať, prípadne realizovať toto nazretie prostredníctvom povereného zamestnanca okresného súdu, čo bola možnosť praktická, keďže išlo o spisový materiál toho istého okresného súdu.</p> <p>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní porušené boli.</u></p> <p><u>2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní prikázal ďalej konať bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>3. Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</u></p> <p><u>4. Sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP	Ústavný súd SR: II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, mutatis mutandis II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, III. ÚS 116/02, I. ÚS 41/02, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, m. m. I. ÚS 31/01,

a iných súdov	II. ÚS 41/00, I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	náhrada škody (ujma) - nemajetková ujma prieťahy v konaní - nečinnosť prieťahy v konaní - neefektívny postup nesprávny úradný postup

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.